

ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ತರಗತಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ

ಮಧುಸೂದನ ರಮೇಶ್

ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ, ನಾನು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲು, ವೈವಿಧ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು:

ಎಜುಕೇಶನ್ ಫಾರ್ ಆಲ್ (ಇ.ಎಫ್.ಎ) ಆಂದೋಲನ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ (ಎಸ್.ಎಸ್.ಎ, 2001) ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಈ ಜಾಗತಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಶಾಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರು ಪರಿಶ್ರಮಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ (ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿಕೊಂಡು). ಇಂದು ತರಗತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭಾಷಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು, ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಿ. ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸರಳವಾದ ಚೌಕಟ್ಟು ಎಂದರೆ 'ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ' ಮತ್ತು 'ಪರೋಕ್ಷ' ಪ್ರಭಾವಗಳ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುವುದು, ಹಾಗೂ ಈ ಎರಡರ ನಡುವೆ ಅತಿಕ್ರಮಣಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿರುವುದು. ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ನೇರ ಪ್ರಭಾವದ ಒಂದು ರೂಪವಾಗಿದೆ, ಆದರೂ ವಲಸೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ಸಮಾನವಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ - ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯೋಗ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬವು ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಶಾಂತಿಯಿಂದಾಗಿ ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ತರಗತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರೋಕ್ಷ ಪ್ರಭಾವದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೆಂದರೆ, ಶಾಲೆಯ ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತನೆಯಂತಹ ಸ್ಥೂಲ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕುಟುಂಬ/ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷಚೇತನ ಮಗುವಿಗೆ 'ನಿಯಮಿತ' ನೆರೆಹೊರೆಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು. (ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020ರಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿಸಲಾಗಿದೆ). ವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸ್ವರೂಪದ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆಸಕ್ತಿಗಳ ಒಂದು ಶ್ರೇಣಿ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಸಹಸ್ರಮಾನದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯ ವಿಕಸನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಗುರುತುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರೋಕ್ಷ

ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ತರಗತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು ಆಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವೇಗ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ನೋಟದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೂ, ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರಾಗಿ, ನಾವು ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಹೊಸ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಾಗಿ ನಾವು ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ತರಗತಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಶೀಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇದು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ.

ವೈವಿಧ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ:

ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರಾಗಿ, ವೈವಿಧ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ವಿಭಿನ್ನ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೋದೇಯಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಸಹ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜೀವಂತ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು ಎಂಬಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಇದು ಕೇಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಪರಸ್ಪರರಿಂದ ಏನನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು, ಕೇವಲ ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಾಮಾಜಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಹ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ. ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ತರಗತಿಗಳು ಮಕ್ಕಳು ಪರಸ್ಪರ ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವೀಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು.

ಇತ್ತೀಚಿನ ವೆಬಿನಾರ್* ಒಂದರಲ್ಲಿ, ಸಮನ್ವಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಕುರಿತು, ದೆಹಲಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಮುರಾರಿ ಝಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಈ ಮಕ್ಕಳು ಯಾರು ಎಂಬುದರ ನಡುವಿನ ಅಂತರದ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂತರವು, ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಸಮುದಾಯದ್ದಾಗಿದೆ, ಈ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನೂರು ಪ್ರತಿಶತ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ತರಗತಿಯು ಮಾಡುವ ಆಲೋಚನಾತ್ಮಕ ಡೈರಿ-

ಬರೆಯುವ ಕಾರ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಇದು ಅವರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೇಳಲು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸಹ-ಸಂಸ್ಥೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು, ಇದು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಸಹ-ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೇಲೆ ತರಗತಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದಾಗ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಲಿಕೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ, ಮಕ್ಕಳು ಅವರು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧ್ಯತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗ ಓದುವ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಆ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಣ್ಣ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಎಂಬ ಅಂಶಗಳಿದ್ದರೆ ಸಹ- ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗಿನ ತರಗತಿಯು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಭವನೀಯ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಕಥೆಯ ಆಯ್ಕೆ, ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಓದಲು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಆಯ್ಕೆ, ಓದುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ - ಇದನ್ನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಜೋಡಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಪಠ್ಯದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆಲಿಸುವ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಆಡಿಯೋ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸುವ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ. ಈ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಇತರರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದಂತಹ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಕಡಿಮೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುವ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಓದುವ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಮುಕ್ತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಆಯ್ಕೆಯು ಮತ್ತು ಮುಕ್ತ-ಅಂತ್ಯವು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಹ-ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇದು ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು - ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯದ 'ಸಣ್ಣ' ಪ್ರಯತ್ನಗಳ (ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು) ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಮ ಆದಾಯದ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾದ ಕಾವ್ಯಾ ಅವರು ವಿಶ್ವ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕೇಳುಗರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಕೆ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ವರ್ಷವಿಡೀ ವಿವಿಧ ಮಧ್ಯಂತರಗಳಲ್ಲಿ

ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ತನ್ನ ಆಸಕ್ತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ, ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಕೆ ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅನನ್ಯ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗದಂತೆ ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲ ತತ್ವ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿನ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದ ಪ್ರಬಲ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎಡಗೈ (10% ಜನರು ಎಡಗೈ ಬಳಸಿ ಬರೆಯುವವರು) ಎಡಗೈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೈಬರಹದೊಂದಿಗೆ ಕಷ್ಟಪಡಬಹುದು (ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬರವಣಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ); ಮತ್ತು ಬಲಗೈ ಜನರಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳು (ಮೇಜುಗಳು, ಕತ್ತರಿಗಳು, ಅಳತೆ ಉಪಕರಣಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ) ಹೇಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಬೃಹದಾಕಾರದಂತೆ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಅಪರೂಪದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಮಗುವನ್ನು ಎಡಗೈ ಎಂದು ಋಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ಹಚ್ಚಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞನಾಗಿ, ಎಡಗೈ ಬರೆಯುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸನವನ್ನು ನೀಡುವುದು, ಕೈಬರಹಕ್ಕಾಗಿ ತರಬೇತಿ (ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಕೈಬರಹದ ಮಾನದಂಡಗಳಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು) ಮತ್ತು ಎಡಗೈಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯಗೊಳಿಸುವತ್ತ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಬಹುದು.

ಈ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಇಂದು ಎಡಗೈ ಬರವಣಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಇತರ ರೀತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದಾಗ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು, ಕಲಿಕೆಯ ತೊಂದರೆಗಳು ಅಥವಾ ಲಿಂಗ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ, ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ? ಮೂಲಭೂತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಎಡಗೈ ಬರವಣಿಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷಚೇತನ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಭಾಗಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಪರಿಗಣಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಸ್ಥಿರಗಳಿವೆ ಆದರೆ ಪ್ರಾರಂಭದ ಹಂತವು ಒಂದೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕ-ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞನಾಗಿ ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಯಾವಾಗಲೂ ಇದನ್ನು ಆರಂಭಿಕ ಹಂತವಾಗಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಶೇಷಚೇತನ ಅಥವಾ ತೊಂದರೆ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರದ್ದಲ್ಲ. ವಿಶೇಷಚೇತನ ಮಕ್ಕಳು ವಿಶೇಷವಾದ ಸೂಚನೆಗಳು ಅಥವಾ ತಂತ್ರಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕಲಿಯಬಹುದು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯು ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭ್ಯಾಸದ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತವು ವಿಶೇಷ

ತಂತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಹೊರಗಿಡುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು.

ನಾನು ಈ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ (ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಿತ) ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ:

- ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅನೇಕ ವಿಧಾಂಸರು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಂತೆ, ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರ ಮನಸ್ಥಿತಿಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಭೂತ ಭಾಗವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ವಿಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ, ನಾವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇರಿಸಬಹುದಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ-ಆಧಾರಿತ ವರ್ಗವು ಉತ್ತಮ, ಸರಾಸರಿ ಅಥವಾ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯಂತಹವುಗಳು ಮರೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ನಾವು ಅವರನ್ನು ಭಿನ್ನತೆಗಳಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಮನ್ವಯ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಮನವು 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ' ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಚಾರಗಳ

ಅಡಿಪಾಯದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುವುದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರಬೇಕು (ಕಾವ್ಯರವರಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಮುರಾರಿ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೀವನಾನುಭವಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಕುತೂಹಲ - ಒಟ್ಟಾರೆ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಗಳು). ಸಮನ್ವಯ ಅಭ್ಯಾಸವು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಶಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 'ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮನಸ್ಥಿತಿ'ಯಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಸಂಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ (ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಯತ್ನದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯು ಸಹಜ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ).

- ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು, ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಯಲು, ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯಲು, ಬೆಳೆಯಲು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ-ತೃಪ್ತಿಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಬದ್ಧತೆಯಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ) ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಅಂತಿಮ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

- * ಸಮನ್ವಯ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು - ಈ ವೆಬ್‌ನಾನ್ ವೀಕ್ಷಿಸಲು, ಲಿಂಕ್ ಬಳಸಿ ಅಥವಾ QR ಕೋಡ್ ಅನ್ನು ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ. https://www.youtube.com/watch?v=hucxfxN_cA4&t=3063s

ಪರಾಮರ್ಶನ

- Dweck, C., 2017. *Mindset- updated edition: Changing the way you think to fulfil your potential*. Hachette UK.
- Florian, L., 2014. *What counts as evidence of inclusive education?* European Journal of Special Needs Education, 29(3), pp.286–294.
- Florian, L., 2014. *The Sage Handbook of Special Education: Two-volume set, second edition*, SAGE Publications Inc.
- Florian, L., 2015. *Conceptualising inclusive pedagogy: The inclusive pedagogical approach in action*. In *Inclusive Pedagogy Across the Curriculum* (Vol. 7, pp. 11-24). Emerald Group Publishing Limited.
- Hart, S., Drummond, M.J. & McIntyre, D., 2004. *Learning Without Limits*, Maidenhead: Open University Press.
- Kar, B. and Sinha, S., 2021. *Disadvantages and Segregation through School Choice*. Economic & Political Weekly, 56(12), p.33.

- ಅನುವಾದ: ಅನುರೂಪ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ಲತಾ ಕೆ. ಸಿ.

ಮಧುಸೂದನ್ ರಮೇಶ್ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಎಜುಕೇಶನ್ (ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆ)ನಲ್ಲಿ ಬೋಧಕವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು, ಅವರು ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ (ಹೆಲ್ತ್ ಕೇರ್) ವಿನ್ಯಾಸ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿದ್ದರು. ಡಿಸ್ಲೆಕ್ಸಿ ಎಂಬ ಅವರ ಅನುಭವದಿಂದ ಅವರು ಎನ್‌ಜಿಒಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷಜೀತನ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು 2019ರಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ ಎಡಿನ್‌ಬರ್ಗ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆಯಲು ಚೆವೆನಿಂಗ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅಂದಿನಿಂದ ಸಮನ್ವಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಜೀತನ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು madhusudhan.ramesh@apu.edu.in ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು